

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

О. В. Кульбабська

КРОК У ПРОФЕСІЮ

**Щоденник-звіт із
асистентської практики магістрантів-філологів**

Навчальний посібник

Чернівці
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2020

УДК 37.01:800
К 906

*Рекомендувала до друку вчена рада
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(протокол № 9 від 30 вересня 2019 року)*

Відповідальний за випуск –

О. В. Кульбабська, доктор філологічних наук, професор.

Рецензенти:

М. М Греб, доктор педагогічних наук, професор (Бердянський державний педагогічний університет);

А. М. Поповський, доктор філологічних наук, професор (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ);

Р. О. Христіанінова, доктор філологічних наук, професор (Запорізький національний університет).

Кульбабська О. В. **Крок у професію**. Щоденник-звіт із асистентської К 960 практики магістрантів-філологів : навчальний посібник. – Чернівці : Чернівець.нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 160 с.

Пропоноване навчально-методичне видання стане в нагоді випускникам другого (магістерського) рівня вищої освіти університетів під час проходження асистентської практики, що її передбачено навчальним планом та освітньою програмою для підготовки висококваліфікованих фахівців європейського рівня з предметних спеціальностей 014.01 «Середня освіта (українська мова)» та 035.01 «Філологія (українська мова)», здатних до безперервного навчання й самовдосконалення з високим рівнем автономності, для ефективної роботи в закладах вищої та фахової передвищої освіти. Щоденник-звіт допоможе практиканту зафіксувати об'єктивні результати професійної діяльності майбутнього викладача та наставника академічної групи, а також дасть змогу керівникам асистентської практики діагностувати загальний рівень фахової, психолого-педагогічної та методичної компетентностей магістрантів-філологів.

Для магістрантів, викладачів закладів вищої та фахової передвищої освіти України.

ISBN 978-966-423-163-0

УДК 37.01:800

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2020
Кульбабська О. В., 2020

ISBN 978-966-423-163-0

ЗМІСТ

1. ВСТУПНІ ЗАУВАГИ	6
1.1. Мета, об'єкт і предмет асистентської практики	7
1.2. Завдання асистентської практики.....	9
1.3. Функції асистентської практики.....	11
1.4. Правила ведення щоденника.....	11
1.5. Список магістрантів, які проходять практику на кафедрі	12
1.6. Графік чергування магістрантів на кафедрі	13
1.7. Кадровий склад співробітників кафедри	14
1.8. Розклад занять викладачів кафедри	15
1.9. Розклад дзвінків.....	17
1.10. Розклад занять академгрупи.....	17
1.11. План роботи наставника академгрупи	17
1.11.1. Розподіл громадських доручень у групі	17
1.11.2. Загальні відомості про студентів академічної групи	19
1.11.3. План організаційно-виховної роботи.....	21
1.11.4. Організаційно-виховні заходи впродовж семестру.....	22
2. ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ МАГІСТРАНТА-ФІЛОЛОГА	23
2.1. Орієнтовне планування практики.....	23
2.1.1. Перший тиждень (<i>спостережний етап практики</i>)	23
2.1.2. Другий тиждень (<i>період пробної практики</i>)	26
2.1.3. Третій тиждень (<i>період активної практики</i>)	29
2.1.4. Четвертий тиждень (<i>період науково-методичної роботи</i>).....	32
2.1.5. П'ятий тиждень (<i>оформлення результатів асистентської практики / період активної практики</i>)	34
2.1.6. Шостий тиждень (<i>період активної практики</i>)	35
2.1.7. Сьомий тиждень (<i>період проведення другої залікової лекції та другого практичного заняття</i>)	35
2.1.8. Восьмий тиждень (<i>етап звіту про результати практики</i>)	36
2.2. Індивідуальний план асистентської практики	38
2.3. Індивідуальне планування роботи магістранта-філолога	39
2.4. Орієнтовна тематика для науково-дослідної роботи під час асистентської практики.....	44
3. ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ (поточні записи магістранта).....	46
4. ОРІЄНТОВНІ СХЕМИ АНАЛІЗУ РІЗНИХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ	

МАГІСТРАНТА.....	86
4.1. Схема самоаналізу заняття з української мови	86
4.2 Аналіз лекції з навчальної дисципліни	86
4.3. Аналіз практичного заняття з навчальної дисципліни	88
4.4. Орієнтовна схема аналізу (самоаналізу) заходу виховного спрямування.....	89
4.5. Аналіз виховного заходу	89
5. РЕЦЕНЗУВАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ МАГІСТРАНТА ..	91
5.1. Рецензія на відкриту лекцію, проведену магістрантом.....	91
5.2. Рецензія на відкрите практичне заняття, проведене магістрантом.....	93
5.3 Рецензія на виховний захід, проведений магістрантом	95
6. НАПИСАННЯ ХАРАКТЕРИСТИК	96
6.1. Орієнтовна схема психолого-педагогічної характеристики групи	96
6.2. Психолого-педагогічна характеристика групи	96
6.3. Орієнтовна схема психолого-педагогічної характеристики студента.....	97
6.4.. Психолого-педагогічна характеристика студентки(-та)	98
7. ЗАВЕРШАЛЬНИЙ ЕТАП АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ	99
7.1.Звіт про виконання програми асистентської практики	99
7.2. Висновки та побажання магістранта щодо покращення психолого-педагогічної та методичної підготовки студентів й організації асистентської практики	105
7.3. Відгук керівника практики та оцінювання роботи студента	106
7.4. Відомість оцінювання роботи студента.....	108
8. ДОДАТКИ.....	110

<i>Додаток А.</i> Зразок оформлення титульної сторінки плану-конспекту залікових занять	110
<i>Додаток Б.</i> Зразок оформлення плану-конспекту залікової лекції	111
<i>Додаток В.</i> Зразок оформлення плану-конспекту практичного заняття.....	140
<i>Додаток Г.</i> Методичні вказівки до організації та проведення лекції	147
<i>Додаток Д.</i> Методичні вказівки до організації та проведення практичного заняття	153
<i>Додаток Е.</i> Методичні вказівки щодо взаємовідвідування	

навчального заняття.....	154
<i>Додаток Є. Методичні вказівки до підготовки та проведення ІНДЗ.....</i>	<i>156</i>
<i>Додаток Ж. Критерії оцінювання результатів асистентської практики.</i>	<i>158</i>

1. ВСТУПНІ ЗАУВАГИ

Сучасні реалії підготовки філологів та специфіка ринку праці істотно підвищують рівень вимог до майбутніх фахівців, а також змінюють зміст і структуру завдань, які магістрант повинен уміти розв'язувати самостійно.

Відповідно до основних положень Закону України «Про вищу освіту» *гуманізувати діяльність майбутнього спеціаліста* – означає зацентрувати на формуванні не лише професійних здібностей, а й духовного світу майбутнього фахівця, його морально-етичних якостей, таких, як гуманність, відповідальність, толерантність тощо. У цьому аспекті важливу роль відіграють *навчальна, виробнича педагогічна та асистентська* практики, що спрямовані на: 1) оволодіння магістрантами різноманітними видами професійної діяльності; 2) самопізнання в різних професійних ролях – викладача-стажера, науковця, наставника академгрупи; 3) самовдосконалення в професійній майстерності, інформаційно-мережевому просторі.

В основу змісту і структури програми асистентської та виробничої педагогічної практики (3-й семестр навчання магістрантів) покладено такі *принципи*:

- єдності та взаємозв'язку теорії і практики (практичне застосування теоретичних знань у реальних умовах викладання української мови та літератури, зокрема офлайн і онлайн);

- дослідницького підходу до діяльності (можливість досліджувати актуальні проблеми не лише мовознавства, а й соціально-педагогічні та психологічні, здійснювати педагогічні експерименти для поглиблення результатів дипломного проєкту);

- диференційного підходу (вибір об'єкта практики відповідно до інтересів, нахилів і здібностей студентів, що сприяє професійному становленню майбутніх фахівців);

- реалізації творчого потенціалу (можливість самостійно використовувати отримані під час практики результати, брати участь у круглих столах, семінарах, онлайн-дайджестів, відеоконференцій).

Проходження асистентської практики студентами філологічного факультету – обов'язковий компонент освітньої програми для здобуття кваліфікаційного рівня магістра зі спец. «Середня освіта (українська мова та література)» і «Філологія (українська мова та література)» та має на меті набуття студентом професійних навичок і вмінь на посаді викладача, уможлиблює застосування отриманих сучасних лінгвістичних знань й новітніх методичних напрацювань.

Методично-організаційне забезпечення асистентської практики студентів філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича ґрунтується на таких законодавчих та нормативних актах:

- Закону України «Про освіту» № 2145 – VIII від 05.09.2017 р.,

- Закон України «Про вищу освіту» від № 1556-VII від 01.07.2014 року (зі змінами);

- Положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 (зі змінами),

– Наказ Міністерства освіти України від 02.06.1993 р. № 161 «Про затвердження положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах»;

– Лист Міністерства освіти і науки України від 07.02.09 р. 1/9-93 «Про практичну підготовку студентів»;

– Рекомендації про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених Державною науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» у 2013 році.

– Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

– Освітні програми підготовки бакалаврів, магістрів і доктора філософії за денною та заочною формами навчання.

Педагогічний компонент проходження асистентської практики полягає у формуванні особистості майбутнього викладача вищої школи або закладу фахової передвищої освіти, застосуванні теоретичних знань у практичній діяльності, засвоєння педагогічних умінь, набуття, вивчення та аналіз педагогічного досвіду.